

عنوان مقاله:

روش شناسی، سنجش و نقد نسخه خطی خلق الکافر شیخ حر عاملی

محل انتشار:

تحقیقات علوم قرآن و حدیث، دوره 12، شماره 4 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

محدثه حاجی اکبری* - دانشجوی دکتری

امیر توحیدی - استادیار

خلاصه مقاله:

شیخ حر عاملی (1104-1033ق) به عنوان یکی از بزرگان عرصه ی علم و فقاہت شیعه، در نسخه ای خطی تحت عنوان خلق الکافر و الغرض منه که به زیور طبع آراسته نشده، اختصاصا به موضوع خلقت کافر پرداخته و تلاش نموده تا به این پرسش پاسخ دهد که چرا خداوند کافر را درحالی که اوصاف او در علمش معلوم بود، آفرید، مهلت داد و بر مومنین مسلط ساخت این در حالی است که بعضی از معارف قرآن و حدیث مانند طینت خاص، قضا و قدر، مشیت و اراده ی الهی نیز به موضوع دامن زده و اعتقاد به جبر را تقویت می کند. راه کار اصلی شیخ در این رساله، مسلط کردن معیار و ادله عقلی بر حل مسئله است. وی ابتدا مبانی اعتقادی را بر عقل عرضه کرده و سپس نتایج عقلی را همراه با شواهد قرآنی و حدیثی موید بیان می کند. از آنجا که مولف در نسخه خطی حاضر، از روایات بسیار استفاده نموده است، در این مقاله ابتدا به این پرسش پاسخ داده می شود که کیفیت روش مولف و نظام فقه الحدیث وی در استفاده از روایات اعتقادی چگونه است برای رسیدن به سوال مطرح شده، بر اساس مبانی فقه الحدیث، روش شیخ در دو مرحله: فهم متن و فهم مقصود مورد بررسی قرار گرفته است. سپس از آنجا که شیخ به دنبال ارائه پاسخی اقناعی و کاربردی است، به دنبال پاسخ این پرسش هستیم که پاسخ های مولف به چه صورت ارائه شده و پاسخ ها تا چه اندازه کاربردی می باشند و به این منظور، بر اساس توجه به نظام فکری و رده بندی، مطالب مورد سنجش و نقد قرار گرفته است.

کلمات کلیدی:

روش شناسی، فقه الحدیث، نسخه خطی خلق الکافر

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/864331>

